

Univerzitet u Novom Sadu
Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin" Zrenjanin

Doc. dr Ineta Nemeša
Doc. dr Marija Pešić

MAŠINSKI ŠIVAČI UBODI, NJIHOVE OSOBINE I PRIMENA U PROIZVODNJI ODEVNIH PREDMETA

Praktikum za predmet Tehnološki procesi šivenja odeće

Zrenjanin, 2025.

Doc. dr Ineta Nemeša, Doc. dr Marija Pešić

Mašinski šivaći ubodi, njihove osobine i primena u proizvodnji odevnih predmeta,
praktikum za predmet Tehnološki procesi šivenja odeće. Praktikum za vežbe na studijskom
program Odevno inženjerstvo.

Autori:

Doc. dr Ineta Nemeša,

Doc. dr Marija Pešić.

Recenzenti:

Dr Tatjana Šarac, Tehnološki fakultet u Leskovcu, Univerzitet u Nišu,

Dr Gordana Čolovoić, Akademija tehničko-umetničkih strukovnih studija Beograd, Visoka
tekstilna škola za dizajn, tehnologiju i menadžment,

Dr Ljiljana Radovanović, Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", Univerzitet u Novom Sadu.

Izdavač:

Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", Zrenjanin.

Za izdavača:

Prof. dr Milan Nikolić, dekan Tehničkog fakulteta "Mihajlo Pupin", Zrenjanin.

Obrada teksta:

Doc. dr Ineta Nemeša, Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", Zrenjanin,

Doc. dr Marija Pešić, Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", Zrenjanin.

Odlukom Nastavno-naučnog veća Tehničkog fakulteta "Mihajlo Pupin" 19.2.2025. odobreno
je elektronsko izdanje praktikuma.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

677:687.053.7(075.8)(076)

НЕМЕША, Инета, 1965-

Mašinski šivaći ubodi, njihove osobine i primena u proizvodnji odevnih predmeta [Elektronski izvor] : praktikum
za predmet Tehnološki procesi šivenja odeće / Ineta Nemeša, Marija Pešić. - Zrenjanin : Tehnički fakultet "Mihajlo
Pupin", 2025. - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) ; 12 cm. - (Biblioteka Udžbenici / Tehnički fakultet "Mihajlo
Pupin", Zrenjanin ; 260)

Nasl. sa naslovnog ekrana.

ISBN 978-86-7672-385-0

1. Пешић, Марија С., 1986-

а) Текстилна индустрија - Практикуми б) Одећа - Производња - Машински шиваћи убоди - Практикуми

COBISS.SR-ID 166654985

IMPRESUM

Pratikum je izrađen za potrebe izvođenja vežbi na studijskom program Odevno inženjerstvo Tehničkog fakulteta "Mihajlo Pupin" Zrenjanin. Namijenjen je prvenstveno za predmet Tehnološki procesi šivenja odeće kao dodatna stručna literatura za izvođenje praktičnih vežbi. Praktikum se sastoji iz dva dela: opis mašinskih šivaćih uboda korištenih pri izrade odevnih predmeta i opis vežbi koje se koriste za bolje razumevanje i savladavanje navedene teme.

Stručne informacije navedene u praktikumu mogu da budu korišćene i za druge predmete osnovnih akademskih studija "Odevno inženjerstvo": Projektovanje ženske gornje odeće, Projektovanje muške gornje odeće, Projektovanje rublje, Projektovanje kućnog tekstila, Izrada odeće, Tehnološki procesi izrade odeće, Projektovanje odevnih procesa.

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Metode spajanja tekstilnih materijala	1
2.1 Šivenje.....	2
2.2 Lepljenje	2
2.3 Varenje.....	3
3. Šivaći ubodi.....	4
4. Klasifikacija šivaćih uboda	6
5. Osnovne karakteristike lančanih uboda	8
6. Jednostruki lančani ubodi klase 100	9
6.1. Tip uboda 101 - jednostruki spojni lančani ubod.....	9
6.2 Tip uboda 103 - jednostruki slepi lančani ubod.....	10
6.3 Tip uboda 104 - jednostruki dekorativni lančani ubod	12
6.4Tip uboda 105- jednostruki slepi lančani ubod.....	13
6.5. Tip uboda 107 – jednostruki cik-cak lančani ubod.....	14
7. Jednostruki zrnasti ubodi/ ručni ubodi klase 200.....	15
7.1. Tip uboda 209 – jednostruki mašinski zrnasti ubod	15
8. Zrnasti ubodi klase 300	16
8.1 Tip uboda 301 – dvostruki zrnasti ubod	17
8.2 Cik – cak zrnasti ubodi	18
8.2.1 Tipa uboda 304 - dvostruki zrnasti cik–cak ubod.....	18
8.2.2 Tipovi uboda 308 i 315- dvostruki zrnasti cik–cak ubodi	19
9. Dvostruki lančani ubodi klase 400	20
9.1 Spojni lančani ubodi	21
9.1.1 Tip uboda 401 - dvostruko lančani ubod	21
9.1.2 Tip uboda 404 – dvostruki cik-cak lančani ubod.....	22
9.2 Jednostrani prekrivni lančani ubodi	23
9.2.1 Tip uboda 406 –dvostruki donji prekrivni lančani ubod.....	23
9.2.2 Tip uboda 407 – trostruki donji lančani prekrivni ubod.....	24

9.2.3	Tip uboda 408 – dvostruki gornji prekrivni lančani ubod	25
10.	Obmotavajući i kombinovani ubodi klase 500	26
10.1	Osnovne karakteristike obmotavajućih uboda	26
10.2	Obmotavajući lančani ubodi	28
10.2.1	Tip uboda 501 – jednostruki obmotavajući lančani ubodi (single thread blanket stitch)	28
10.2.2	Tip uboda 502 i 503 – dvostruki obamitajući lančani ubodi (<i>two thread blanket stitches</i>)	29
10.2.3	Tip uboda 504 i 505 – trostruki obmotavajući lančani ubodi	30
10.2.4	Tip uboda 514 – četverostruki obamitajući lančani ubod	33
10.3	Kombinovani sigurnosni ubodi	34
10.3.1	Tip uboda 515 – četverostruki kombinovani lančani ubod (401 + 502/503)	34
10.3.2	Tip uboda 516 - petostruki kombinovani lančani ubod (401 + 504/505)	35
11.	Prekrivni lančani ubodi klase 600	36
11.1	Osnovne karakteristike prekrivnih lančanih uboda	36
11.2	Tip uboda 602 – dvoigleni četverostruki prekrivni lančani ubod	37
11.3	Tip uboda 605 – troigleni petostruki prekrivni lančani ubod	38
11.4	Tip uboda 607 – četvoroigleni šestostruki prekrivni lančani ubod (<i>flatseamer, flatlock</i>)	39
12.	Metode izračunavanja utroška konca	40
12.1	Faktori koji utiču na utrošak konca	40
12.1.1	Tip uboda	40
12.1.2	Gustina uboda	41
12.1.3	Debljina materijala	42
12.1.4	Broj slojeva materijala	42
12.2	Metode izračunavanja utroška konca	42
12.2.1	Izvlačenjem i merenjem dužine konca iz sašivenog šava	42
12.2.2	Korišćenje tablice utroška konca	43
12.2.3	Korišćenje empirijskih podataka za grubo izračunavanje potreba za koncem ...	44
12.2.4	Upotreba specijalizovanog softvera za obračun potreba za koncem	44
13.	Šivaći šavovi	45
13.1	Klasifikacija šivaćih šavova	45

13.2	Prva klasa šavova (<i>superimposed seams</i>)	46
13.3	Druga klasa šavova (<i>lapped seams</i>).....	47
13.4	Treća klasa šavova (<i>bound seams</i>).....	48
13.5	Četvrta klasa šavova (<i>flat seams</i>).....	48
13.6	Peta klasa šavova (<i>ornamental stitching seams</i>).....	49
13.7	Šesta klasa šavova (<i>edge finishing/neatening seams</i>).....	50
13.8	Sedma klasa šavova (<i>attaching of separate items seams</i>)	51
13.9	Osma klasa šavova (<i>single ply construction seams</i>)	52
14.	Tehnološke osobine šavova.....	52
15.	VEŽBE.....	54
	MAŠINSKI ŠIVAČI UBODI, NJIHOVE OSOBINE I PRIMENA U PROIZVODNJI ODEVNIH PREDMETA.....	54